

ØSTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 12. maj 2020

Sag BS-33852/2019-OLR

(19. afdeling)

Forening B som mandatar for A
(advokat Britta Thorsø Nielsen)

mod

Ankestyrelsen
(advokat Inge Houe)

Retten på Frederiksberg har den 2. juli 2019 afsagt dom i 1. instans (sag BS42516/2018-FRB).

Landsdommerne Lone Kern-Jespersen, Nikolaj Aarø-Hansen og Mette Damgaard (kst.) har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanten, Forening B som mandatar for A, har nedlagt påstand om, at Ankestyrelsens afgørelse af 1. marts 2018 er ugyldig, og at Ankestyrelsen tilpligtes at anerkende, at han den 12. juli 2015 var udsat for en ulykke, der var en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under.

A har endvidere nedlagt påstand om, at sagen hjemvises til fortsat behandling ved Ankestyrelsen.

Indstævnte, Ankestyrelsen, har påstået dommen stadfæstet.

Sagen har med parternes indforståelse været behandlet skriftligt, jf. retsplejelovens § 387, stk. 1, nr. 1.

Supplerende sagsfremstilling

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf afgørelse i sagen den 8. august 2017, og Ankestyrelsen traf afgørelse den 1. marts 2018 – som det også fremgår af As påstand.

Af arbejdsgiverens anmeldelse af forholdet som en arbejdsskade af 13. juli 2015 fremgår bl.a.:

”Beskrivelse af forløbet:

A sidder i folkelokalet på Nygårds Plads og spiser sin mad, da en ukendt mand stiller sig op og tisser op af muren.

A går ud og spørger, hvad manden laver, han slår ud efter A og rammer kæben, hvorefter han skynder sig at stikke af.

Først da A igen sidder i bussen, opdager han, at en tand er knækket ved slaget.”

Af en journaludskrift fra As tandlæge fremgår bl.a., at der den 15. juli 2015 blev foretaget en røntgenundersøgelse af ham. Heraf fremgår bl.a.:

”Rtg. til forsikr. ... Pt. slået på venstre kind Pl-fyldn... fract. af. Pt. skal rekvirere forsikringspapirer. Ulykken skete d. 12/7-2015”

I As egen læges journal er der den 20. juli 2015 blandt andet anført:

”12.7 udsat for knytnæveslag på venstre side af kæben – flækket 2 tænder i undermundens – haft hovedpine samt svimmelhed siden overgrebet opkastning den 1ste dag ingen besvimelse”.

As egen anmeldelse af forholdet som en arbejdsskade er dateret den 9. marts 2016. Heraf fremgår om ”Beskrivelse af ulykken, herunder forløbet og ulykkesstedet” bl.a.:

”Nygårdsplads 1, Brøndby, arbejdspladsens kantine.

Sidder og spiser mad i kantine, opdager noget ud af vinduet, går ud og finder en der tisser op af kantinevindue. Spørger hvad han laver, pgl. siger lige et øjeblik og vender sig hurtigt rundt og giver ham en knytnæve i hovedet.”

Af en speciallægeerklæring af 29. november 2016 til brug for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings behandling af anmeldelsen fremgår bl.a.:

”Patienten blev d.12.7.2015 overfaldet foran en cafe, hvor en mand stod og tisede op ad caferuden, hvorfor han gik ud og spurgte han, hvad

han lavede. Pludselig blev han slået på sin venstre kæbe og kind. Han var ikke bevidstløs og faldt heller ikke om, men var meget chokeret og udviklede efter nogle timer hovedpine og besvær i nakken og opdagede at han havde mistet to kindtænder.

...

Konklusion:

59-årig mand, nu knap halvandet år efter et overfald, hvor han blev slået på venstre kæbe og mistede to tænder. Patienten har siden lidt af en posttraumatisk stresstilstand, med angstsymptomer og eskalerende kognitive symptomer samt nakkegener.”

Af en psykiatrisk speciallægeerklæring af 22. maj 2017 vedrørende A fremgår bl.a.:

”Aktuelle

Den 12. juli 2014 sad han i arbejdspladsens frokostkantine, da han så en mand stå uden for og tisse op ad ruden. Gik ud og spurgte manden, hvad han lavede, hvorefter han fik et slag af manden i venstre side af ansigtet. Blev ikke bevidstløs, men omtumlet og chokeret, og opdagede efterfølgende at han havde knækket to kindtænder i venstre side. ...

Diagnoser

Posttraumatisk belastningsreaktion F 43.1”.

As arbejdsgiver, Virksomhed C, har i et brev af 1. september 2017 vedrørende As tilskadekomst oplyst, at det omhandlede pauselokale tilhører Virksomhed D og benyttes af buschaufførerne fra forskellige entreprenører. Det fremgår endvidere, at A afholdt pause betalt af arbejdsgiveren, og at det derfor var en del af arbejdstiden.

Virksomhed C har endvidere i en mail af 31. maj 2018 oplyst:

”Som arbejdsgiver for en buschauffør råder vi over chaufførernes pauser. I tilfælde af forsinkelser med videre, kan en chauffør ikke bare stå af når pausetid oprinder. Derfor er chaufførens pause betalt arbejdstid. Hvis han ikke får sin pause af en eller anden årsag, får chaufføren overarbejdsbetaling for den mistede pause. Chaufføren er således på arbejde i sin pause,- fuldt på linje med en politimand eller brandmand.

Som operatør i Virksomhed D betaler vi Virksomhed D leje for den andel pauser vi afholder i lokalet. Den leje dækker husleje og vedligeholdelse af lokalet. Største operatør står for vedligeholdelse af bygning og lokaler mod betaling fra de øvrige operatører. Vi har en naturlig interesse i, at lokalet fremstår pænt og i orden idet det er os selv, vedligeholder det.

For så vidt angår chaufførens handling om at bede folk om at lade være med at lade sit vand under et åbent vindue der hvor folk sidder og spiser deres mad finder jeg ganske naturligt. Det var højsommer og varmt, og sådan noget lugter. Det virker ikke særlig appetitfremmende, og en høflig henstilling om at lade være med det, bør under ingen omstændigheder udløse en voldshandling overfor en person som bare passer sit arbejde.”

Virksomhed C har endelig i en mail af 22. juni 2018 med henvisning til personalehåndbogen oplyst, at Virksomhed C har værdier som ordentlighed på arbejdspladsen, herunder at passe på materiellet. Det var en naturlig ting for A at bede den pågældende om at lade være med at tisse op ad huset – også fordi det er en af hans kolleger, der kommer og gør rent. Af det vedhæftede uddrag af personalehåndbogen fremgår bl.a.:

”Vores materiel er vores værktøj. Et rigtig dyrt stykke værktøj som vi forventer, du passer på, så det virker – også når du eller en kollega skal bruge det. Vi forventer, at du melder alle skader, fejl eller mangler, som du, passagererne eller slid har forvoldt på bussen tilbage til dit anlæg.

Virksomhed C forventer, at du er en god kollega. Vi forventer, at chauffører hjælper hinanden i det omfang det er muligt, og at man værner om den traditionelt gode omgangstone, vi har i vores virksomhed.”

Det fremgår også af personalehåndbogen, at personalet får udleveret uniform.

A anmodede den 6. juli 2018 Ankestyrelsen om genoptagelse. Anmodningen var begrundet i udtalelserne fra Virksomhed C. Ankestyrelsen afslog ved brev af 21. august 2018 at genoptage sagen.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

A har præciserende og yderligere anført, at der ikke gælder noget krav om, at skaden skyldes de specifikke arbejdsopgaver eller pligter, som udgør grundlaget for ansættelsen. Det må også uden arbejdsgivers instruktion anses som værende en almindelig del af et ansættelsesforhold at medvirke til at sikre almindelig sanitære og sundhedsmæssige forhold. Til støtte herfor kan bl.a. henvises til arbejdsmiljølovens §§ 27 og 28 vedrørende den ansattes pligt til at medvirke til de sundhedsmæssige forhold på arbejdspladsen sammenholdt med Arbejdstilsynets vejledning A.1.13 vedrørende velfærdsforanstaltninger afsnit 3.2, som vedrører spisepladsens forsvarlige hygiejniske forhold. Hvis A ikke havde reageret på, at en fremmed person urinerede op ad pauselokalet med strint ind ad vinduet, ville lokalet være blevet uanvendeligt til det af arbejdsgiver angivne formål i form af afholdelse af pauser og indtagelse af føde. Det fremgår blandt andet af Arbejdstilsynets vejledning A.1.13 afsnit 3.2, at arbejdsgiver skal sørge for, at en spiseplads skal findes i et egnet lokale med

forsvarlige hygiejniske forhold. Den pågældendes handling var en handling rettet mod busselskabet. Særligt henset til at gerningsmanden urinerede med retning mod et åbent vindue, og ikke, hvilket var en mulighed, med retning mod det omkringliggende buskads. Det må som følge heraf anses som en nødvendig og naturlig del af As arbejde, herunder mulighed for at få mad på det angivne sted, at han påtalte handlingen over for gerningsmanden. A havde ikke noget reelt andet valg, end at påtale forholdet, medmindre han ville acceptere at spise, hvor der blev urineret og dermed under uhygiejniske forhold. Allerede derfor gøres det gældende, at ulykken er sket som følge af de forhold, arbejdet er foregået under.

Endvidere havde knyttnæveslaget en sådan sammenhæng med gerningsmandens ruinerer, at dette må anses som værende en fortsættende handling rettet mod busselskabet, også henset til at A var iført uniform. Særligt må der lægges vægt på, at selve voldshandlingen som sådan var initieret af tredjemanden og ikke A. Det gøres dermed gældende, at angrebet var vold mod tjenestemand i funktion eller kunne sidestilles hermed.

Skaden skete på arbejdsgiverens område. A har handlet i arbejdsgiverens interesse og varetager arbejdsgiverens værdier om ordentlighed på arbejdspladsen. A egeninteresse i ikke at spise under uhygiejniske forhold, overstiger ikke den interesse, som arbejdsgiver har i at sørge for, at de ansatte generelt kunne spise under forsvarlige hygiejnisk forhold.

Landsretten skal prøve Ankestyrelsens afgørelse uden begrænsning. Der er ikke tale om en skønsmæssig afgørelse, en lægefaglig vurdering eller en fastsættelse af et erhvervsevnetab, og dermed heller ikke et spørgsmål indenfor hvilket, Ankestyrelsen må antages at have større sagkundskab end retten. Skulle retten finde, at sagen vedrører et spørgsmål, hvor retten som udgangspunkt skal udvise tilbageholdenhed i sin prøvelse, gøres det gældende, at der i sagen er tilvejebragt et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at kunne tilsidesætte Ankestyrelsens afgørelse. Retten bør herved særligt lægge vægt på, at Ankestyrelsen ved afgørelsen har fraveget sin egen praksis – områdeprincippet. Denne fravigelse af udgangspunktet udgør tilsammen med sagens konkrete omstændigheder et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at tilsidesætte Ankestyrelsens afgørelse og prøve sagen til bunds.

A har for landsretten frafaldet anbringendet om, at Ankestyrelsens afgørelse skulle være ugyldig på grund af en retlig mangel.

Ankestyrelsen har vedrørende arbejdsmiljølovens § 28 – der gælder for alle ansatte i alle brancher – hvorefter en ansat skal medvirke til, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige inden for deres arbejdsområde, anført, at dette ikke medfører, at A havde en pligt til at forhindre skadevolder i at tisse op ad kantinebygningen, eller at forhold, der i øvrigt ikke ville være omfattet af arbejds-skadesikringsloven, derved bliver

omfattet. Hertil kommer, at A ikke afværgede hærværk eller egentlig skade på bygningen, men derimod konfronterede en mand, som tisede op ad bygningen. Det var naturligvis uappetitligt, men arbejdsgiveren havde ikke en sådan interesse i adfærdens ophør, at konfrontationen var en del af "arbejdets forhold". Det forhold, at det fremgår af arbejdsgivers personalehåndbog, at "... vi har værdier om ordentlighed på arbejdspladsen.", ændrer ikke herved, da bemærkningen regulerer de ansattes egen adfærd, men ikke indebærer en forpligtelse til at regulere tredjemands adfærd. Som anført i byrettens præmis, påhvilede det ikke A som led i sit ansættelsesforhold at sørge for vedligehold af kantinebygningen, der var stillet til rådighed for buschauffører for flere forskellige busselskaber, og som i øvrigt var ejet af andre end As arbejdsgiver.

Det forhold, at skaden ikke er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, medfører ikke nødvendigvis, at A ikke bliver kompenseret for skadens følger, idet overfaldet er omfattet af offererstatningsloven.

Landsrettens begrundelse og resultat

Det er under denne sag spørgsmålet om den hændelse, som A den 12. juli 2015, blev udsat for, skete under omstændigheder, der har en nødvendig eller naturlig forbindelse med hans arbejde og således er omfattet af arbejdsskadesikringslovens § 5.

A var den 12. juli 2015 på arbejde som buschauffør hos Virksomhed C. I forbindelse med at A afholdt frokostpause blev han udsat for vold. Frokostpausen var betalt af Virksomhed C, og det må i overensstemmelse med Virksomhed Cs oplysninger lægges til grund, at frokostpausen var en del af arbejdstiden, og at Virksomhed C rådede over As pause. A afholdt pausen i et lokale ejet af Virksomhed D. Det må efter Virksomhed Cs oplysninger videre lægges til grund, at Virksomhed C, der er operatør under Virksomhed D, betaler leje for den andel pauser, som Virksomhed Cs chauffører afholder i lokalet. A har forklaret, at han sad og spiste frokost i pauselokalet, da en person indfandt sig og tisede op ad bygningen med "strint ind gennem vinduet og ind på hans madpakke", og at han gik ud og spurgte den pågældende, hvad han lavede. Den pågældende slog ham derefter med en knytnæve på siden af hovedet.

Landsretten finder under disse omstændigheder, at den hændelse, som A blev udsat for på grund af hans naturlige og relevante reaktion på, at en person stod og tisede op ad det pauselokale, som arbejdsgiveren rådede over, havde en naturlig forbindelse med hans arbejde, og at hans henvendelse til den pågældende ikke gik videre end dette. Hændelsen er derfor omfattet af arbejdsskadesikringslovens § 5.

Landsretten tager herefter As påstande til følge.

Efter sagens udfald skal Ankestyrelsen i sagsomkostninger for begge retter betale 31.250 kr. til Forening C som mandatar for A. 30.000 kr. af beløbet er til dækning af udgifter til advokatbistand ekskl. moms og i alt 1.250

kr. til retsafgift. Beløbet til dækning af advokatudgifter er ikke tillagt moms, idet mandataren er mødt ved en ansat advokat. Der er ved fastsættelsen af beløbet til advokat taget hensyn til sagens omfang og forløb.

THI KENDES FOR RET:

Ankestyrelsens afgørelse af 1. marts 2018 er ugyldig, og Ankestyrelsen tilpligtes at anerkende, at A den 12. juli 2015 var udsat for en ulykke, der var en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under.

Sagen hjemvises til fortsat behandling ved Ankestyrelsen.

I sagsomkostninger for begge retter skal Ankestyrelsen inden 14 dage betale 31.250 kr. til Forening B som mandatar for A. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 11-05-2020 kl. 12:27
Modtagere: Appellant A, Indstævnte Ankestyrelsen